

MORSIAMMET KATOAVAT

HELEENÄ
LÖNNROTH

MORSIAMET KATOAVAT

HELEENÄ
LÖNNROTH

Heleena Lönnroth

Morsiamet katoavat

SAGA Egmont

Morsiamet katoavat

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2022, 2022 Heleena Lönnroth and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726972306

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

*Silmä puhkeaa. Silmät
tuulevat täyteen kuivaa harmaata
ja kevyttä ruskeaa lunta. Siinäkö se oli,
elämä?*

Jukka Kemppinen, Mahdollinen metsä.

Viisikymppinen Veera oli pitkään elänyt sinkkunaisen vapaata elämää. Viimeisen vuoden aikana hän oli kuitenkin kyllästynyt siihen, että koskaan ei tarvinnut ottaa huomioon ketään muuta ja että kukaan ei koskaan odottanut häntä. Puhumattakaan siitä, että hänkään ei saanut odottaa ruoan kanssa miestä kotiin tulevaksi.

Niinpä Veera oli päättänyt, että elämään tulisi muutos. Hän löytäisi miehen ja menisi naimisiin tämän kanssa. Ei ehkä maailman parasta miestä, mutta ihan mukiinmenevän, mieluiten suomalaisen miehen.

Veera kävi mielellään baareissa ja kulttuuririennöissä, mutta baaritiskiltä hän ei halunnut miestä löytää. Hän oli myös aika ajoin selannut erilaisia treffipalstoja, mutta todennut, että niissä pyörivät ne yhdet ja samat naamat jatkuvasti. Mutta koska hän oli päättänyt löytää miehen, piti ensin keksiä mistä.

Veera mietti yhdistyksiä. Nuorisoseura, maamiesseura, eläkeläiset, diakoniapiiri, Samuli Paulaharju -säätio, Suomen Keskusta, Kansallinen Kokoomus, kirjasto, kansalaisopiston kivenhionta tai sukututkimuspiiri. Näistä nyt oli valittava. Eniten kulttuuriselta tuntui Paulaharju-säätio, mutta miten siihen voisi liittyä? Oliko se vain joku suljettu salaseura? Entä kansalaisopiston maalauspiiri?

Veera päätti valita maalauspiirin, Paulaharjun ja nuorisoseuran kansantanssin harrastajat. Tehtyään vähän tiedusteluja hän kuitenkin sai selville, että maalauspiirissä oli vain kaksi miestä ja nekin tukevasti naimisissa, Paulaharju-säätio tuntui suljetulta ovelta, mutta

kansantanssijat, siellä oli iloluontoisia miehiäkin, ja Veera oli nuorena harrastanut sekä tanhuamista että vanhoja tansseja. Siis sinne.

Ensimmäinen kansantanssijoiden kokoontuminen oli lukion vanhassa liikuntasalissa. Paikalla oli seitsemän miestä ja kaksitoista naista. Aikoinaan Veera oli ollut hyvä silmäpelissä. Siispä hän heti katsoi sillä silmällä miehiä. Joukossa oli yksi pieni ja vilkkuvasilmäinen. Hän näytti ketterältä. Veera käveli heti hänen luokseen ja kysyi, tulisiko tämä hänen parikseen. Ettei hän tuntenut siellä ketään ja tarvitsi jonkun, joka olisi hyvä opettaja.

Mies ei ollut moksiskaan. Hän oli ilmeisesti tottunut naisten lähentelyihin. Hän lupasi oitis, kun oli katsonut Veeraa hyväksyvästi päästä jalkoihin. Veera kiitti onneaan, että oli pannut uudet korsetit ja meikannut ja ottanut uuden kellohameen.

Veeralla ja miehellä, jonka nimi oli Antti, oli koko illan hauskaa. Veeralle palautuivat äkkiä mieleen paitsi hidas valssi, myös sottiisi ja pidätyspolkka.

Veera ja Antti alkoivat tapailla tanssiharjoitusten välilläkin. Ja tuota pikaa oli päätetty mennä kihloihin ja saman tien naimisiinkin.

2

Oli alkukesän kaunein aika. Tuomet ja syreenit kukkivat. Muuttolinnut olivat asettuneet pesimäpaikoilleen. Nurmikot vihersivät. Koivut olivat kuin morsiamet. Kaari fiilisteli polkiessaan kohti pikkukaupungin keskustaa. Mieli oli kevyt ja onnellinen. Hän oli menossa sovittamaan morsiuspukuaan, sillä häät olisivat juhannuspäivänä.

Kaari hymyili. Hänen eksänsä vihkiminen olisi myös juhannuspäivänä. Jopa samassa kirkossa. Se oli vähän koomista, mutta elämässä voi sattua kaikkea, eivätkä he olleet eronneet riidoissa. Olisi jännittävää nähdä, millaisen puolison hän oli löytänyt!

Kaupungissa oli Morsiussiskot -niminen morsiuspukuliike, joka oli tunnettu koko maakunnassa ja naapurimaakunnissakin. Se oli niin sanottu täyden palvelun liike. Siellä myytiin, vuokrattiin ja ommeltiin mittojen mukaan morsiuspukuja. Koska kauheaa koronapandemian aikaa oli kestänyt jo kolme vuotta, morsiuspukuliikkeellä meni entistä paremmin, koska heillä oli myös verkkokauppa. Jos morsiamet halusivat kuitenkin teettää puvun, kaikki tapahtui turvallisesti tilassa, jossa ei joutunut kosketuksiin muitten asiakkaitten kanssa.

Liikettä pitivät Susanna Kaunisto ja Mirjami Kurkela, jotka olivat lapsuudenystäviä. Susanna oli osallistunut ”Maajussille morsian” ohjelmaan, rakastunut maaseudun mieheen Kurikasta ja muuttanut Kymenlaaksosta Pohjanmaalle. Mirkku oli pysynyt Kotkassa suurimmaksi

osaksi rikoskomisario Hakkaraisen takia, joka kylläkin oli naimisissa.

Kun Mirkku oli jäänyt eläkkeelle poliisilaitoksen kanslistin tehtävästä, oli Susanna houkutellut hänet kumppanikseen morsiuspukuliikkeeseen. Yhteistyö oli sujunut hyvin. Mirkku huolehti asiakasrekisteristä ja laskutuksesta. Hän oli myös hyvä ihmistuntija, joten rahat oli saatu perittyä yhtä kertaa lukuun ottamatta. Se olikin ollut sitä ikävämpi kokemus.

Morsiamen isä oli tullut liikkeeseen räyhäämään laskusta, eikä sitä ollut maksettu monista perintäkirjeistä huolimatta. Mies oli vannonut kosta... Mistähän hyvästä? Tytärhän oli saanut morsiuspuvun ilmaiseksi. Mutta Susanna ja Mirkku olivat päättäneet antaa asian olla. Se olisi pienimmän vaivan tie.

Pohjalainen pikkukaupunki oli kuin vähän isompi kirkonkylä. Siellä kilpailivat marketit S ja K. Ei ollut muita ruokakauppoja. Sähköliike oli lopettanut, pieni rautakauppa sinnitteli. Yksi vaatekauppa sentään oli ja kangaskauppa. Mutta Tokmanni ja Halpa-Halli, nuo rulettajat menestyivät. Ihmisillä oli lyhyehkö matka Seinäjoelle ja naapurikaupunkiin Kauhajoelle. R-kioski hoiteli niitä palveluja, jotka muut olivat lopettaneet.

- Mutta jos on hyvä liikeidea, se menestyy vaikka Pörttömissä, tapasi Susanna tsempata, jos oli hiljaisempi päivä. Siitä oli maalaiskunnissa hyviä esimerkkejä. Vaikkapa Ylistaron Halpa-Aitta, jolla oli juhla- ja bilevaatteiden oma maahantuonti ja laaja asiakaspiiri.

Ihmiset menivät sen verran harvoin naimisiin, että pukua voitiin lähteä hakemaan kauempaakin, jos paikalla oli mainetta. Vaikkapa Morsiussiskoilta.

Mirkku asui neljän kilometrin päässä keskustasta ja polki useimmiten pyörällä työpaikalle. Hän rakasti maaseudulla

asumista. Kotkassa hän oli asunut keskellä kaupunkia, joten se oli koettu.

Susanna asui sikafarmarinsa kanssa suuressa kyläkeskuksessa, jossa Mietaan Jussikin piti majaansa. Siellä oli ennen vanhaan ollut niin isot tiilitehtaat, että niitten tuotteilla oli rakennettu ja katettu puoli Etelä-Pohjanmaata. Mutta nyt monet vanhat tiilikatot kasvoivat paksua karhunsammalta, keräsivät vettä ja kenties vuotivat. – Susannan ja siipan talo oli kaksikerroksinen tiilitalo. Oikea kartano!

Mirkku oli ostanut velattoman Kotkan asuntonsa myyntituloilla rintamamiestalon, jossa oli jäljellä kaikki mukavuudet. Tupakeittiössä puuhella ja iso leivinuuni, kahdessa kamarissa kummassakin pönttöuuni ja vielä ulkosauna. Talossa oli kyllä sähköpatteritkin peruslämmön pitämiseksi, mikäli Mirkku lähti lomalle Kotkaan tai etelään. Hänen talonsa oli Kyrönjoen korkealla rantatörmällä. Ei tarvinnut pelätä, että tulva nousisi kellariin.

– Heipat teille! Onko pukuni jo valmis?

Kaari tuli posket innostuksesta hehkuen sisään liikkeeseen. Hän oli oikea toiveasiakas. Aina hyväntuulinen, ja jos tuli jokin muutos tai este, hän ymmärsi, kunhan vain puku olisi häpäivään mennessä valmis.

Mirkku leväytti Kaarin nähtäväksi hennon ruusunpunaisen, monikerroksisen luomuksen. Helmakangas oli kirjottu pienillä ruusuilla. Yläosa oli miltei olkaimeton, siinä oli sisään ommeltu korsetti, ja se korosti sopivasti rintoja.

Kaari huokaisi. Puku oli kaunis! Hän ei koskaan ollut osannut kuvitella, että morsiuspuku voisi olla niin prinsessamainen ja ihana.

- Mennäänpä sovittamaan! Mirkku sanoi ja vinkkasi Susannalle, että tulisi päivystämään.

Mirkku nosti Kaarin tukan ylös ja kietaisi sen pienelle sykerölle, koska hänen mielestään puvun profiili vaati nutturakampausta. Kaari tunsu, kuinka puku laskeutui hänen ympärilleen ja ikään kuin suojasi häntä.

- Onpas kaunis!

Susanna oli tullut ihailemaan Kaarin pukua. Ompelija Fiina hääri Kaarin ympärillä, ja kaikkien täytyi tunnustaa, että hän oli tehnyt loistavaa työtä.

- Voi, en jaksa odottaa, että saan panna tämän puvun ja näyttää sen Panulle ja kaikille sukulaisille ja ystäville!

Kaari kääntyili peilin edessä silmät vesissä. Miten ihminen voi liikuttua omasta kuvastaan! Hän oli aivan ihmeessä.

- Mutta pitääköhän suku tätä liian avonaisena? Pappa ja mamma?

Päätettiin, että Fiina tekee pukuun vielä pienen boleron, jota voidaan käyttää kirkossa, jos suku on tiukkana.

Lopulta Kaari riisuutui onnesta ymmyrkäisenä morsiuspukunsa ja sanoi, että tulisi hakemaan puvun perjantaina. Hän oli maalaistalon tytär ja agrologi, joka rakasti työtään. Viljanviljelyn lisäksi tilalla oli porsitussikala, joka vaikeinakin aikoina oli osoittautunut kestäväksi ratkaisuksi. Lihan hinta ei vaikuttanut niinkään porsaiden hintaan, ellei lihansyöntiä kriminalisoitaisi kokonaan.

Kaari oli vaaleahipiäinen ja keltatukkainen, suorastaan lihaksi tullut Elovena-tyttö. Hän muisteli vieläkin taannoista New Yorkin matkaansa, jolloin oli tapaamassa YK:ssa töissä ollutta serkkuaan. He olivat illalla käyneet baarissa, jossa oli myös tanssia. Tanssimaan hakeneet latinomiehet oivat kommentoineet "Look at her skin! Look at her skin!" Ja Washingtonissa eräs herrasmies oli singonnut kaupungilla

kohteliaisuuden: "What a wonderful lady!" Suomessahan vaalea iho ja keltatukka olivat pikemminkin normi kuin sensaatio.

Kaari päätti juhlistaa tulevaa elämänmuutostaan. Hänhän oli parin viikon kuluttua menossa naimisiin Panun, jurvalaisen rekkakuskin kanssa! Kaari päätti ajaa Vaasaan. Hän soitti äidilleen ja kertoi olevansa kotona vasta iltapäivällä neljän maissa. Päätös herätti iloa. Yrittäjäyys oli paitsi paljon työtä, myös vapautta. Hän päätti mennä syömään Strampenille, joka oli hänen suosikkinsa Vaasassa. Vanha perinteikäs paviljonki sisäsatamassa. Ja aika rauhallinen päivällä, kivat ikkunanäkymät.

Vaasassa oli se hyvä puoli verrattuna Seinäjokeen, että huolimatta toriparkista pysäköintipaikkoja oli keskustan katujenkin varrella, eikä joka paikkaan edes vaadittu pysäköintimaksua.

Ravintolaan saavuttuaan Kaari suunnisti pieneen ikkunapöytään, joka näytti olevan vapaana. Ja Lindströmin pihvit ja muussi! Niitä hän tunsu tarvitsevänsä.

Yhtäkkiä Kaari näki, että joku tuijotti häntä. Mies pari pöytää kauempana! Kun Kaari oli huomannut hänet, mies nosti lasiaan ja hymyili. Kaarilla oli vain vettä, mutta samassa tarjoilija toi lasin kuohuviiniä ja kertoi, että eräs herra halusi tarjota. Että sopisiko?

Kaari kiitti, otti lasin ja hymyili miehelle. Aah! Kupliva ja raikas teki päivästä erityisen. Sitten hän syventyi taas läppäriinsä ja unohti miehen.

- Lähtisin tänään vähän aikaisemmin, sanoi Susanna.
 - Lupasin tulla...
 - Ilman muuta! Mirkku sanoi.
 - Mutta pärjäätkö? kysyi Susanna hiukan huolestuneena.
 - Ai jos tulee kaksi asiakasta yhtä aikaa? Mirkku virnisti.
- Enköhän minä pärjää, ole huoleti!

Kun Susanna oli lähtenyt, Mirkku käveli liikkeessä ja ompelimossa ympäri. Hän rakasti morsiuspukujen tunnelmaa ja tuoksua ja sitä, miten ihmiset muuttuivat toisiksi tullessaan morsiuspukuliikkeeseen. Sen tunteen ja tunnelman olisi suonut säilyvän.

3

Morsiuspukuliikkeen ikkunassa roikkui henkarissa kaunis, yksinkertainen, tulppaaninkukkaa muistuttava puku, joka oli lumivalkoista taftia. Sitä pitäisi kantaa ehdottomasti neitsyen, joka oli antautumassa ensi kertaa miehelle papin aamenen jälkeen.

Kerran, Mirkku mietti, hän oli ollut syvästi rakastunut naimisissa olevaan mieheen, jolla ei ollut aikomustakaan erota vaimostaan, vaikka hän riiusteli Mirkun kanssa. Mirkku huokaisi. Hän oli valinnut osansa toisena naisena. Ei hän voinut miestä syyttää. Hänkin oli mennyt sitten naimisiin, mutta ei lumivalkeassa tulppaanipuvussa vaan kullanuskeassa tanssiaismekossa. Silti hän ei koskaan ollut unohtanut rikoskomisario Hakkarasta.

Ovikello soi vaativasti, Mirkku meni avaamaan. – Hei?

Ovella seisoj arka, tumma tyttö. Tällä oli sorja vartalo, kauniit kasvonpiirteet. Suorastaan täydelliset. Mirkun mielestä hän oli maahanmuuttaja.

– Tulitko katsomaan morsiuspukuja? kysyi Mirkku varmuuden vuoksi.

Tyttö nyökkäsi. Hänen katseensa oli kiinnittynyt tulppaanipukuun. Mirkku seurasi hänen katsettaan ja nyökkäsi.

– Täydellisen kaunis, vai mitä?

– Kyllä...

Tyttö ei saanut katsettaan irti puvusta.

– Haluaisitko sovittaa? kysyi Mirkku.

Tyttö nyökkäsi ujosti.

Mirkkua sääli. Tyttöparka! Tuskin sinulla on varaa siihen, hän ajatteli.

- Haluaisitko katsoa muitakin pukuja? hän kysyi.

Tyttö pudisti kiihkeästi päätään.

- Ei. Haluan sovittaa vain tätä pukua. Tämä on minun pukuni!

Tytön ääni oli kiihkeä.

Mirkku ryhtyi availemaan pukua ja sen vetoketjuja ja nappeja. Tyttö riisuutui. Hänen alusvaatteensa olivat nuhjuiset, mutta kuitenkin puhtaat, eikä hän tuntunut niitä häpeilevän.

- Tämä on kaunein puku, jonka olen koskaan nähnyt! tyttö huokaisi. - Onko tämä Teidän ompelijanne tekemä?

Mirkku myönsi ja silmäili ihmetellen tyttöä, joka tuntui olevan niin kotonaan loistavassa puvussa.

- Onko sinulla varaa ostaa tämä puku. Se on aika kallis...

- No mitä se maksaa? tyttö armollisesti tiedusteli.

- Kakstuhattaviisisataa, vastasi Mirkku.

- Sulhaseni on varakas. Hän kyllä maksaa...

- Varaammeko puvun sinulle? Tulet sitten hakemaan sen lähempänä vihkipäivää...

- Haluaisin ottaa sen mukaani nyt!

- Saat sen mukaan, kun maksat puvun, Mirkku sanoi päättäväisesti. - Sellainen on käytäntö, hän vielä lisäsi, kun näki tytön ilmeen.

Tyttö sylkäisi ja sanoi jotain, mitä Mirkku ei ymmärtänyt. Sitten hän lähti ovet paukkuun.

- Eihän se nyt niin vaan käy, sanoi Mirkku itselleen tytön lähdettyä.

Kun Susanna seuraavana aamuna tuli töihin, selosti Mirkku hänelle edellisen päivän tapahtumia. Ja ihmetteli, kuka tyttö oikein mahtoi olla.

- Hän on maahanmuuttajia. En muista, mistä hänen perheensä on tullut. Ehkä Afganistanista? He ovat ylpeitä ihmisiä. Kyllä he varmaan sen puvun hinnan jostain saavat, mutta teit ihan oikein, ettet antanut ilman rahaa sitä mukaan, Susanna hyväksyi Mirkun ratkaisun.

- Niinhän me aina olemme tehneet!

Seuraava päivä oli ikävä. Iso porukka nuoria miehiä, ilmeisesti afganistanilaisia, tuli sisään ja alkoi hypistellä morsiuspukuja, mallailla niitä eteensä ja naureskella. Lopulta Susanna meni kysymään, oliko miehillä aikomus ostaa jotain. Vastauksena oli naurunräkätystä ja irvistelyä. Lopulta Susanna pyysi miehiä poistumaan liikkeestä, mikäli heillä ei ollut aikeita ostaa mitään.

- Lähdemme, kun tahdomme, mutta emme sinun määräyksestäsi, sanoi joukon johtajalta näyttävä henkilö.

Kun miehet lopulta lähtivät, huomattiin, että neljä morsiuspukua oli likaista, kaksi oli lisäksi repeytynyt ja yhdestä puuttui vyö. Saldo oli ikävä. Miehet olivat ilmeisesti afganistanilaistytön tuttavina tai sukulaisina.

Tyttöä ei kuulunut kauppaan, vaikka naiset olivat varmoja, että hän tulisi.

- No, sellaistaikin se yrittäjäyys on! huokaisi Susanna.

Puhelin soi. Susanna vastasi.

Mirku katsoi hämmästyneenä, kun Susanna perääntyi ja perääntyi aina vain loitommaksi puhelimesta. Viimein hän laski luurin sanomatta mitään.

- Siellä tuli haukkuja meille. Kotiinkuljetuspaketti, jonka viime viikolla lähetimme, ei ole tullut perille, vaan on koko ajan kuljetuksessa Vantaan lajittelukeskuksen ja Hyvinkään välillä. Edestakaisin. Onkohan se meidän syy, että posti ei kykene hoitamaan hommaansa?

Onnellinen Kaari pelasti heidän päivänsä. Hän tuli hakemaan morsiuspukuaan ja maksoi käteisellä

tuhatviisisataa euroa.

- Jipii, kumppani! Nyt mennään juhlimaan! Tosin hallitusti, sanoi Susanna. - Mennään töistä päin. Minusta tuntuu, että tarvitsemme nyt jonkinlaista irtiottoa.

Kello viisi naiset lähtivät. Kummallakin oli töissä tällaista tilannetta varten jonkinlainen parempi jakku, joka tällätettiin päälle, kun lähdettiin ex tempore juhlimaan. Päätettiin mennä Punaiseen myssyyn. Se ei ollut liian hieno, muttei ihan örveltäjienkään paikka. Se oli siltä väliltä.

Naiset päätyivät sienikeittoon ja punaviiniin. Pelkkään nestemäiseen tarjoiluun. Keitto oli suppiksista tehtyä, kermaista ja hyvää. Viini oli australialaisita Shiraz-punaviiniä. Ihan sopivaa!

- Mitä ihmettä me voidaan tehdä postin kanssa? Tämä on jo neljäs paketti, joka ei ole päätynyt aikanaan vastaanottajalle. Me saamme vihat, ja asiakaskunta vähenee.

- Lopetetaan postin käyttö! Siirrytään kuriiripalveluihin! ehdotti Mirkku, joka oli aina valmis tekemään nopeita ratkaisuja.

Silloin Susannan puhelin soi. Outo numero soittaa, sanoi puhelin. Vastoin tapojaan Susanna vastasi outoon numeroon.

Kiihkeä ääni alkoi pajattaa.

- Tyttäreni Kaari lähti hakemaan morsiuspukuaan, joka oli kai valmis, mutta hän ei ole tullut kotiin... Oliko hän siellä? Tarkoitin, hakiko hän puvun ja mihin aikaan lähti?

Mirkku selitti parhaansa mukaan Kaarin käyneen iltapäivällä hakemassa morsiuspuvun. Kaikki oli vaikuttanut ihan normaalilta...

Äiti ei rauhoittunut. Kuulosti, että hän oli itkuun purskahtamaisillaan.

- Ehkä hän on mennyt ystävänsä luo näyttämään pukua? ehdotti Mirkku jotain sanoakseen.

- Pitää varmaan ilmoittaa poliisille...
- He eivät ota aikuisen ihmisen viivästymistä
selvittääkseen, sanoi Mirkku. - Pitää olla vähintään päivä
tai pari kateissa, ennen kuin poliisi reagoi.

Susanna toisti tämän äidille ja sanoi, että Mirkku oli ollut
poliisilaitoksen kanslisti Kotkassa...

Enin ilo kaupasta oli vaihtunut huoleksi Kaarista, vaikka
kummastakin äidin reagointi tuntui ylimitoitetulta.

- Tilataan, hei, pullo kuohuvaa, nyt ei muu auta, sanoi
Susanna.

- Ota Jaime Serraa! Siitä ei omatunto tule kipeäksi,
sanoi Mirkku.

Skumpan voimalla ideoitiin morsiuspukujen
muotinäytöstä juhannusviikolle. Sellainen ei koskaan ollut
pahasta, ja tulevat morsiamet äiteineen olisivat innokasta
yleisöä.